

Factsheet KNEU

Eieren leggen	Broeden	Jongen vliegvlug na
4-6 dagen	12-13 dagen	12-17 dagen
= minimaal 28 dagen van eileg tot vliegend jong		

De kneu is een sociale vogel die jaarrond optrekt met soortgenoten. De kneu komt in grote delen van het land voor, maar het talrijkst in de duinen, heidegebieden en akkerbouwgebieden waar veel koolzaad wordt verbouwd. De soort komt ook voor in woonwijken en bedrijventerreinen met veel beplanting. De kneu is een zaadeter die gedijt op plekken met veel kruiden. Ook de nestjongen van de kneu worden met zaden gevoerd. Nederlandse broedvogels overwinteren in zuidwestelijk Europa.

KALENDER

Maart-april Aanvang broedseizoen

Jelle de Jong

- Vanaf ongeveer half maart keren kneuen terug op de broedplaatsen. De mannetjes hebben een vrolijke, kwetterende zang. Ze verdedigen geen duidelijk territorium.

Eind april-juli Broedseizoen

Jelle de Jong

- De kneu produceert twee tot drie broedsels per jaar, met meestal 4-6 eieren. De broedtijd is vanaf half april tot eind juli.
- Het nest wordt gebouwd in laag en middelhoog struweel met doornige struiken (meidoorn, sleedoorn, braam), in coniferen en in jonge bosopslag. Ze broeden vaak met meerdere paren bij elkaar in semi-koloniaal verband.

Augustus-februari Buiten het broedseizoen

- De jongen worden gevoerd met allerlei onkruidzaden die de oudervogels in de krop verzamelen. Ze maken foerageervluchten tot op vele honderden meters van de nestplaats.
- Families met uitgevlogen jongen verplaatsen zich binnen enkele dagen naar voedselrijke plekken.
- Vanaf half juli vormen zich groepen op voedselrijke plekken. De wegtrek begint half september en duurt tot halverwege oktober. Het grootste deel van onze broedvogels overwintert in Zuidwest-Europa.
- In de winter is de kneu schaars. Ze zoeken dan groepsgewijs zadenrijke plekken in agrarisch gebied op, vaak samen met vink, groenling en keep.

Inrichting

Behoud kleinschalig landschap met veel kleine houtige landschapselementen, zoals struwelen, heggen en hagen. Toleer rommelige, onkruidrijke overhoekjes.

Creëer broedgelegenheid door de aanleg van doorndragende hagen en struwelen. Dit is alleen zinvol indien er op een afstand van maximaal enkele honderden meters ook voedselrijke plekken beschikbaar zijn in de vorm van bermen, dijken, greppels, etc. Raster hagen en struwelen uit bij begrazing met vee, omdat grazend vee deze potentiële nestplekken kan vernielen.

Beheer

Leg wintervoedselveldjes aan, met daarin oliehoudende zaden zoals bladrammenas, koolzaad en lijnzaad (zie factsheet [Wintervoedselveldje](#)). Deze voedselveldjes zijn al in het broedseizoen een bron van voedsel. Ook op bedrijventerreinen en braakliggend terrein zijn via deze maatregel voedselrijke plekken voor kneuen te creëren (zie factsheet [Bedrijventerreinen](#)).

Zorg voor kruidenrijke stoppels van graan of andere gewassen, minimaal tot half maart (zie factsheet [Overwinterende graanstoppels](#)).

Toleer onkruiden in overhoekjes en bermen en vermijd het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

De kneu in Nederland

De landelijke verspreiding van de kneu is sinds 1975 weinig veranderd, maar de aantallen zijn wel sterk afgenomen. Oorzaken daarvan zijn herbicidegebruik in de landbouw en het verdwijnen van graanstoppels, braakland en veel kleine landschapselementen. Ten opzichte van midden jaren tachtig is de stand gehalveerd. Sinds 2010 is een beperkte toename vastgesteld. Het aantal broedparen in 2018-2020 wordt geschat op 33.000-55.000.

Meer weten?

- Algemene soortinformatie: boerennatuurwijzer.nl/doelsoorten/kneu/

